

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1883.   Andra Kammaren.   N:o 32.

Lördagen den 28 April.

Kl. 1 e. m.

§ 1.

Justerades de i Kammarens sammanträden den 20 och 21 innevarande månad förda protokoll.

§ 2.

Sedan Riksdagens båda Kamrar förehaft och godkänt de uti Stats-Utskottets Memorial N:is 36 och 39 föreslagna voteringspropositioner rörande åtskilliga frågor, deri Kamrarne fattat stridiga beslut, och denna dag blifvit bestämd för omröstning öfver de olika besluten; så anställes nu dessa omröstningar, enligt nedan intagna voteringspropositioner, i följande ordning, nemligen:

*Gemensamma
omröst-
ningar.*

1:sta omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 36, punkt. 1:o.)

Den, som vill, att Riksdagen må besluta, att — under förutsättning deraf, att skoldistrikt för ordinarie folkskolelärare eller lärarinna, som i minst fem år i denna egenskap oförvitligen tjenstgjort, kommer att bestämma aflöningen för nästkommande år till 700 kronor, der den icke redan uppgår till detta belopp — staten skall bidraga med högst två tredjedelar af hela nämnda lönesumma och för ändamålet utöfver hvad redan är härtill anslaget på extra stat för år 1884 uppföra ett förslagsanslag af 180,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

*Gemensamma
omröst-
ningar.*
(Forts.)

Vinner Nej, har Riksdagen beslutit, att — under förutsättning deraf, att skoldistrikt för ordinarie folkskolelärare eller lärarinna, som under minst fem år i denna egenskap oförvitligen tjenstgjort, antingen redan beviljat kontant aflöning af 700 kronor eller ock för nästkommande år 1884 höjer aflöningen till nämnda belopp — staten skall bidraga med två tredjedelar af hela denna lönesumma, samt att för ändamålet utöfver hvad redan är härtill anslaget skall på extra stat för år 1884 uppföras ett förslagsanslag af 180,000 kronor.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknings, och utföll omröstningen med 86 Ja och 111 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 15 Ja och 101 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller	86 Ja och 111 Nej,
sammanräkningen visar	101 Ja och 212 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

2:a omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 36, punkt. 2:o.)

Den, som vill, att Riksdagen till uppförande af stall och ridhus vid Upsala akademi med dertill hörande värme-, vatten- och gasledning för år 1884 anvisar ett anslag af 55,000 kronor, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har det väckta förslaget om anvisande af medel till berörda ändamål ansetts icke böra till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknings, och utföll omröstningen med 30 Ja och 167 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-

maren samtidigt anstald, hade utfallit med	74 Ja och	42 Nej,	<i>Gemensamma omröst- ningar. (Forts.)</i>
hvidan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller	30 Ja och	167 Nej,	
sammanräkningen visar	104 Ja och	209 Nej;	

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

3:e omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 36, punkt. 4:o)

Den, som vill, att Riksdagen till aflönande af räknebiträden för numerisk tillämpning af en af Professoren J. A. H. Gylden utarbetad teori för himlakropparnes rörelser må bevilja ett anslag af 12,000 kronor samt deraf på extra stat för år 1884 anvisa en fjerdedel, eller 3,000 kronor, att efter Vetenskapsakademiens förfogande tillhandahållas Professoren Gylden, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har något anslag till berörda ändamål icke blifvit af Riksdagen beviljadt.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringsedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknning, och utföll omröstningen med 72 Ja och 125 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-	87 Ja och	25 Nej,
maren samtidigt anstald, hade utfallit med		
hvidan, då dertill läggas Andra Kammarens röster eller.....	72 Ja och	125 Nej,
sammanräkningen visar	159 Ja och	150 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

4:e omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 36, punkt. 5:o)

Den, som vill, att Riksdagen må ställa till Kongl. Maj:ts förfogande ett extra anslag för år 1884 af 15,000 kronor för att användas

Gemensamma omröstningar. (Forts.) till understöd åt sådana anstalter eller föreningar i de större städerna, som anordna föreläsningskurser för arbetsklassen, dock under följande vilkor:

att det understödsbelopp, som må utgifvas till hvarje anstalt eller förening, icke får öfverstiga 3,000 kronor för år räknadt;

att kommuner eller enskilda tillskjuta minst lika mycket som staten;

att anstaltens angelägenheter vårdas af en styrelse, som antager föreståndare och lärare;

att föreläsningarne ordnas regelbundet, visst antal timmar i veckan, under fem till åtta månader och i väl ordnade föreläsningskurser;

att anstalten förfogar öfver kunniga och dugliga, för denna undervisning lämpliga lärarekrafter samt tillräcklig och passande undervisningsmateriel;

att alla politiska och religiösa strider eller förhandlingar vid föreläsningarne eller undervisningen varda förbjudna;

att anstalten eller föreningen skall vara skyldig att underkasta sig alla de vilkor och kontroller, som i öfrigt af Kongl. Maj:t pröfvas nödiga eller lämpliga, röstar

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har något anslag till berörda ändamål icke blifvit af Riksdagen beviljad.

Sedan voteringssedlarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått, att voteringssedlarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jemväl derstädes afgifvits, företogs nu sedlarnes öppnande och uppräknade, och utföll omröstningen med 93 Ja och 103 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, enligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kammaren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 57 Ja och 56 Nej, hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 93 Ja och 103 Nej, sammanräkningen visar ..... 150 Ja och 159 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt i öfverensstämmelse med Nej-propositionens innehåll.

5:te omröstningen:

(enligt Stats-Utskottets Memorial N:o 39.)

Den, som vill, att Riksdagen, med bifall till Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, må bevilja Landshöfdingen J. G. Asplunds enka

Thekla Asplund, född Nordqvist, en pension å allmänna indragnings-
 staten till belopp af 1,000 kronor om året, att af henne uppbäras, så
 länge hon förblifver enka, samt utgå från början af innevarande år,
 röstar

*Gemensamma
 omröst-
 ningar.
 (Forts.)*

Ja;

Den, det ej vill, röstar

Nej;

Vinner Nej, har Kongl. Maj:ts berörda framställning icke vunnit
 Riksdagens bifall.

Sedan voteringsseglarne blifvit aflemnade samt en sedel aflagd
 och förseglad, äfvensom underrättelse från Första Kammaren ingått,
 att voteringsseglarne för den omröstning, hvarom här vore fråga, jem-
 väl derstädes afgifvits, företogs nu seglarnes öppnande och uppräknning
 och utföll omröstningen med 88 Ja och 107 Nej.

Den omröstning öfver ofvanintagna voteringsproposition, som, en-
 ligt nyss ankommet och nu uppläst protokoll, blifvit af Första Kam-
 maren samtidigt anställd, hade utfallit med ..... 104 Ja och 9 Nej,
 hvadan, då dertill läggas Andra Kammarens

röster eller ..... 88 Ja och 107 Nej,
 sammanräkningen visar..... 192 Ja och 116 Nej;

Och hade alltså beslut i denna fråga blifvit af Riksdagen fattadt
 i öfverensstämmelse med Ja-propositionens innehåll.

§ 3.

Fortsattes föredragningen af Bevillnings-Utskottets Betänkande
 N:o 6, angående stämpelafgiften.

I ordningen förekom § 9 uti det i 2:dra punkten af ifrågavarande
 betänkande framlagda *förslag till förordning angående stämpelafgif-
 ten*, i hvilken paragraf Utskottet föreslagit bestämmelser rörande stäm-
 pel till *enskilda* handlingar.

De i sådant afseende föreslagna bestämmelser under rubrikerna
 "Afkost eller annan förmån af fast egendom, afhandling derom, då
 den för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet
 företes", samt "Arrendekontrakt" godkändes.

I fråga om "Bodmeribref" var af Utskottet föreslaget, att sådana
 handlingar skulle stämpelbeläggas lika med "Förpantningsbref".

*Angående
 stämpel-
 afgiften.
 (Forts.)*

Efter föredragning häraf yttrade

Herr Melin: Uti nu gällande stämpeltariff är bodmeribref ej
 omnämndt. Jag påminner mig ej om dessa handlingar med afseende
 å stämpel hittills behandlats som skuldbref. Nu har Kongl. Maj:t
 föreslagit och af Utskottet tillstyrkt, att stämpel å bodmeribref skall

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

utgå lika med förpantningsbref eller med 25 öre pr 100 kronor af det kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes. När man står i begrepp att uppgöra en ny stämpeltariff, är det af vigt att noga undersöka, huruvida den ifrågavarande stämpelskatten är rättvis och billig. Så vidt jag kan förstå, är den det ej. Skatten drabbar i regeln den mindre bemedlade redaren, som ej på annat sätt än genom bodmeri, och således genom betalning af en oftast hög premie, måste söka skaffa sig mynt för att betala reparation och andra kostnader, förorsakade af sitt fartygs lidna sjöolycka. Det synes mig som vore det ej värdigt staten att genom påläggande af skatten i fråga på sitt sätt ockra på olyckan. Detta är den ena sidan af saken.

Ser jag den åter från synpunkten af statsinkomst, är det för mig alldeles klart, att statens inkomst på detta slag af stämpel kommer att blifva en försvinnande obetydlighet, hvarför denna skatt äfven af sådant skäl bör undvikas. Jag yrkar afslag.

Chefen för Kongl. Finansdepartementet Herr Statsrådet Themptander: Med den nu föreslagna stämpeln å bodmeribref har icke åsyftats, att någon nyhet i stämpelförfattningen skulle införas. Bodmeribref hafva visserligen hittills icke varit uttryckligen nämnda deri, men det synes mig näppeligen kunna ifrågasättas, att icke sådana handlingar, då de företetts vid domstolarne eller hos exekutor äfven enligt nu gällande förordning, bort beläggas med samma stämpel, som är föreskrifven för förpantnings- eller skuldebref. Samtliga dessa handlingar måste i detta hänseende redan förut anses likställda.

Det är vidare att märka, att här icke är ifrågasatt att bodmeribref i allmänhet skola beläggas med stämpel, då de utgifvas, utan endast när de företes hos domstol eller annan offentlig myndighet för att betrygga eller utkräfva långifvarens rätt. Bodmeribref äro sålunda i detta afseende likställda med förpantningsbref och skuldebref, beträffande hvilka handlingar sedan lång tid tillbaka detsamma varit stadgadt. Stämpelafgiften för ett bodmeribref är följaktligen att betrakta som en ersättning för den medverkan af den offentliga myndigheten, som innehafvaren af en sådan handling påkallar för att utfå sin på densamma grundade rätt, och jag kan därför icke se att det finnes någon anledning att härutinnan göra skilnad emellan bodmeribref, å ena, samt förpantnings- och skuldebref, å andra sidan. Dessutom är det ju klart, att det vid nu angifna förhållande icke är den skuldsatte, den hvilken upptagit lånet, som får betala stämpelafgiften, utan i detta fall, likasom när förpantningsbref och skuldebref företes hos exekutor, lär det väl vara den, hvilken vänder sig till den offentliga myndigheten för att utsöka sin rätt, som får vidkännas denna afgift. Då det således här icke är fråga om införande af någon nyhet, utan endast om ett närmare bestämmande af hvad som hittills måste anses hafva varit gällande praxis, får jag tillstyrka bifall till Utskottets förslag.

Herr Lindmark: Utan att egentligen vara inne i frågan, tillåter jag mig dock hemställa, huruvida det icke finnes en viss skilnad mel-

lan bodmeribref och förpantningsbref. Bodmeribref tillkomma nemligen vanligen i anledning af en olyckshändelse, ty man söker i allmänhet icke ett bodmerilån, förr än ett svårare hafveri egt rum, under det att andra förpantningsbref merendels hafva sin orsak uti en försämrad affärsställning. Vid sådant förhållande synes det mig som om bodmeribrefs beläggande med stämpel är ett ockrande på olyckan, och sluter jag mig fördenskull till dem, som påyrka att dessa handlingar skola vara fria från stämpel.

Herr E. G. Boström: Jag vill endast erinra den siste talaren derom, att bodmeribref i och för sig icke komme att beläggas med stämpel, utan endast när låntagaren icke godvilligt infriar sin skuld, utan långifvaren blifver nödsakad att vända sig till offentlig myndighet för att utfå sin rätt. Detta är alldeles samma förhållande, som eger rum med andra förpantningsbref och skuldebref; och då för öfrigt här icke är fråga om att göra någon förändring uti hvad som redan förut varit praxis, kan jag icke finna något skäl, hvarför man skulle vilja motsätta sig Utskottets förslag, till hvilket jag yrkar bifall.

Herr Markstedt: Det synes mig vara något oegentligt att nu antaga denna punkt och besluta att bodmeribref skall kartbeläggas på samma sätt som förpantningsbref, innan afgjordt blifvit, huru stor stämpeln för dessa senare skall vara. Jag yrkar fördenskull att med afgörande af nu föredragna punkt måtte anstå, till dess stämpelafgiften för förpantningsbref blifvit bestämd.

Herr Statsrådet Themptander: Jag skall be att än en gång få fästa uppmärksamheten uppå, att det här icke åsyftas annat än att göra bodmeribref likställda med förpantningsbref. Bodmeribref äro ju onekligen icke annat än en viss art af förpantningsbref, och meningen är nu endast att få bestämdt, att de i fråga om kartbeläggning skola behandlas lika som andra förpantningsbref. Det står ju Kammarkens öppet att, när fråga blir om att bestämma stämpelafgiften för dessa senare, derom besluta så som Kammarkens för godt finner.

Då det emellertid hittills varit praxis att uti ifrågavarande hänseende behandla bodmeribref såsom förpantningsbref, kan jag icke inse, hvarför icke detta äfven hädanefter skulle kunna låta sig göra. Hvad man nu vill åstadkomma, är endast större tydlighet uti bestämmelserna härom. För öfrigt komme ju bodmeribref hädanefter likasom hittills att endast undantagsvis beläggas med stämpel, nemligen då innehafvaren af ett sådant behöfver påkalla offentlig myndighets biträde för att utfå sin rätt.

Öfverläggningen var slutad. Sedan propositioner gifvits enligt de gjorda yrkandena, godkändes Utskottets förevarande hemställan.

Hvad Utskottet tillstyrkt under rubrikerna "Byte, af fast egendom", "Byte, af fartyg, hvars drägtighet öfverstiger 40 ton", "Fidei-

Angående
stämpel-
avgiften.
(Forts.)

komissibref om fast egendom“, „*Fraktslut* om fartyg“, „*Fördelskontrakt*“ och „*Förnyelse af försäkring*, bevis derom“, godkändes.

Utskottets förslag under rubriken „*Förpantningsbref*“ var så lydande:

„*Förpantningsbref* skall, då det för vinnande af inteckning eller betalning hos offentlig myndighet företes, vara försedt med stämpel af 25 öre för hvarje fulla 100 kronor af de kapitalbelopp, för hvilket inteckning eller betalning sökes;

dock är förpantningsbref fritt från stämpel, då på grund deraf fordran bevakas i konkurs.

Se för öfrigt §§ 16 och 17.“

Sedan detta förslag blifvit uppläst, yttrade

Herr Markstedt: Här har af Herr Finansministern blifvit uttaladt, att genom det nu framlagda förslaget till stämpelpappersförfordning icke komme att införas något nytt, men i nu föredragna punkt innehålles verkligen en ganska väsentlig förändring i hvad för närvarande finnes stadgadt. I stället för att enligt nuvarande stämpelpappersförfordning förpantningsbref skola stämpelbeläggas endast „då de för domaren eller exekutor uppvisas“, hafva dessa ord i det nya förslaget utbytts mot orden: då de *hos offentlig myndighet* företes. Detta är en ganska väsentlig förändring, hvilken i synnerhet blir af mycket stor betydelse för de i efterföljande punkt omförmälda „försäkringsbref“. Som vi veta, finnes det redan åtskilliga slag af försäkring, såsom brand- lif-, sjö-, och olycksfallsförsäkring, och det är den olika ställning, hvori dessa särskilda slag af försäkring genom det nu föreslagna stadgandet skulle komma i fråga om stämpelbeläggning, som jag nu skall tillåta mig påpeka. Under det att försäkringstagaren kan utfå t. ex. ett brandförsäkringsbelopp, utan att försäkringsbrevet behöfver uppvisas för någon myndighet, är förhållandet helt annat vid sjöförsäkring; der kan försäkringstagaren aldrig utfå beloppet utan att uppvisa försäkringsbrevet för dispachören, som uträknar beloppet och meddelar besvärshänvisning, och innan denna uträkning vunnit laga kraft, får försäkringstagaren icke ut beloppet af vederbörande bolag. Jag har rådfört mig med åtskilliga jurister, och äfven de anse att dispachören måste räknas såsom offentlig myndighet, och om denna åsigt är riktig, så kommer sjöförsäkringsbref i en vida sämre ställning än öfriga försäkringsbref. Då jag för min del icke kan anse rätt och billigt, att den, som tager sjöförsäkring, mer än andra försäkringstagare skall erlägga stämpel för hvar enda krona af det belopp, för hvilket vinning hos dispachören sökes, får jag anhålla att den nu föredragna punkten måtte förändras till öfverensstämmelse med hvad nu är stadgadt, och ser jag mig därför nödsakad yrka, att denna punkt måtte till Utskottet återremitteras.

Herr Schenström: För min del kan jag icke finna den af den föregående talaren gjorda anmärkningen befogad. Här står ju tydligt i betänkanDET, att stämpelbeläggning af förpantningsbref skall ifråga-

komma endast "då det för vinnande af in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes", och dermed tyckes också vara tillräckligt angifvet, att sådan handling icke behöfver karteras i det fall, som den ärade talaren nämnde. Jag yrkar fördenskull bifall till Utskottets förslag.

*Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)*

Herr Melin: Jag har begärt ordet för att anhålla om en uppsynning, emedan jag ej har klart för mig sjelf i hvad mån ifrågasatta stämpelafgiften kan inverka på t. ex. ett kontrakt mellan beställare af ett fartyg och en varfsegare. Om i ett sådant kontrakt förbehålles mig rättighet att för efter hand lemnade förskott å ett bestäldt fartyg söka in-teckning i den materiel, som för nämnda fartygs byggande finnes å varfvet, skall då stämpel vid in-tecknings sökande erläggas, i likhet med förpantningsbref, eller går jag fri från erläggande af stämpel?

Herr E. G. Boström: Med anledning af hvad Herr Markstedt yttrade ber jag att få fråga honom, om han verkligen anser, att en dispachör kan vare sig meddela in-teckning eller döma någon till betalning. Så vidt jag vet, har han endast att fördela försäkringsbeloppet mellan de olika kontrahenterna. Enligt Utskottets förslag behöfver ju försäkringsbref icke beläggas med stämpel i annat fall, än "då det för vinnande af in-teckning eller betalning hos offentlig myndighet företes". Hans anmärkning anser jag därför icke förtjena vidare af-seende.

Beträffande åter Herr Melins anmärkning, så får jag säga, att om man vill hafva in-teckning för förskott å fartyg, bör man efter min åsigt väl vara skyldig betala stämpelafgift lika väl som för andra in-teckningar. Jag anhåller om bifall till den föreslagna punkten.

Herr Markstedt: Till svar å Herr Boströms yttrande ber jag att få erinra, att här i den föredragna punkten — lika med försäkringsbref — står uttryckligen, att försäkringsbref skall för-ses med stämpel, *då det för vinnande af betalning hos offentlig myndighet företes*. Hvar och en, som aldrig så litet har reda på huru det går till, när man vill få ut ersättning för liden sjöskada, vet också, att man för sådant ändamål har att vända sig till dispachören med företeende af alla handlingar i målet och deribland äfven försäkringsbrefvet. Dispachören kan visserligen icke döma ut beloppet, men för att *vinna betalning* måste jag dock hos honom förete försäkringsbrefvet. Men det är äfven en annan sak, som det skulle vara intressant att höra, huru den ärade vice ordföranden i Bevillnings-Utskottet tänkt sig den. Huru skall försäkringstagaren kunna veta, hvilket stämpelbelopp försäkringsbrefvet skall beläggas med, innan det uppvisas för dispachören? Det är just dispachören, som skall uträkna ersättningsbeloppet, och innan det blifvit bestämdt, kan försäkringstagaren icke heller beräkna stämpelbeloppet. Jag vidhåller mitt yrkande om återremiss, på det Utskottet må blifva i tillfälle att taga frågan i förnyadt öfvervägande.

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

Herr Melin: Med anledning af Herr Boströms upplysningar får jag nämna att, så vida meningen är, att man hädanefter skall komma att betala stämpel lika med förpantningsbref med 25 öre per 100 kronor vid fall sådant som det jag påpekat, denna stämpel då lätt kan uppgå till kronor 1000, och att sådan beräkning hittills ej ifrågakommit, åtminstone ej i Göteborg. Säsom ombud för ett bolag har jag låtit inteckna ett byggnadskontrakt å en större ångare, men har dervid ej behöft lösa någon sådan stämpel. Motsättande mig beskattningen i fråga, förenar jag mig med dem, som yrkat återremiss.

Grefve Mörner: Utom de skäl, som redan blifvit anförda för en återförvisning af den nu föredragna punkten, vill jag mot Utskottets förslag framställa en erinran, hvilken, så vidt jag kunnat finna, icke förut under diskussionen förekommit och som synes mig vara af beskaffenhet att tala för återremiss. På sidan 48 i Utskottets betänkande står under rubriken: *Skuldebref* följande bestämmelse "Sökes på grund af skuldebref inteckning eller betalning hos offentlig myndighet, bör skuldebrevet vara belagdt med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*". Sedermera heter det å sidan 49: "*Skuldebref* (hvilande)". Således skall frågan om stämpelsatsen å skuldebref icke afgöras för det närvarande, utan blifva hvilande. Men om man i nu föredragna punkten bestämmer, hvilken stämpelafgift som bör erläggas för förpantningsbref, så skulle, om detta förslag blir af Kammarne bifallet, följden blifva den, att, då vi sedermera komma till punkten: *skuldebref som förblifver hvilande*, och enligt den föreslagna ordalydelsen behandlas "*lika med förpantningsbref*", man redan i dag har fastställt den stämpelafgift, som skall erläggas för skuldebref, när inteckning sökes, oaktadt, som sagdt, frågan derom ju skall hvila. Detta kan väl icke vara tjenligt. Då dessa båda punkter af Utskottet sjelft blifvit ställda i ett ovilkorligt sammanhang med hvarandra, får jag alltså anhålla, att den nu föredragna punkten må till Utskottet återremitteras, på det att Kammarne sedermera måtte blifva försatt i tillfälle att besluta angående denna punkt, på samma gång som punkten angående skuldebref framdeles kommer att företagas till pröfning.

Herr E. G. Boström: Jag tillåter mig att med afseende på den siste talarens anmärkning få erinra, att den del af punkten: *skuldebref*, som skall blifva hvilande, endast afser dylika handlingar, "då därför lemnas hypotek". Detta förslag utgör ett af de helt nya, genom hvilka Kongl. Maj:t ansett sig kunna ernå högre stämpelinkomst. Det är *denna* helt och hållet nya form af stämpelafgift, som Utskottet förklarar skola hvila.

Beträffande åter Herr Markstedts invändning, vill jag fästa hans uppmärksamhet derå, att dispachören endast har att verkställa uträkning rörande det ersättningsbelopp, som i sjöskade- och haverimål skall af assuradörerna utgifvas, och att först sedan sådan uträkning blifvit inlemnad till domstol eller exekutiv myndighet försäkringsbrevet blifver med stämpel belagdt.

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

Grefve Mörner: Om det skulle förhålla sig så, som den siste talaren anmärkte, att med ordet "*hvilande*" här afses endast den första punkten, som börjar med "*Skuldebref*" och slutar med ordet: 1 krona"; men att deremot derunder icke skulle innefattas det senare momentet: "söktes — — — — — *Förpantningsbref*", så hade Utskottets förslag åtminstone bort innehålla någon antydning i detta afseende. Så som det nu finnes i tryck framställt, kan jag för min del icke förstå annat, än att ordet "*hvilande*" afser *båda* momenten, och jag kan vid sådant förhållande icke undgå att anmärka den brist på tydlighet, hvartill Utskottet gjort sig skyldigt.

Herr Sjöberg: Jag tillåter mig, Herr Talman, att instämna med den näst föregående talaren. Jag kan nemligen icke finna den förklaring, som Herr Boström nyss afgaf, vara i någon mån tillfredsställande. Jag föreställer mig också, att den värde ledamoten af Bevillnings-Utskottet icke bör allt för envist motsätta sig den ifrågasatta återremissen, enär, med hänsyn till hvad nu under öfverläggningen förekommit, det möjligen kunde blifva svårt för Utskottet att reda sig, derest båda Kamrarna skulle fatta sitt beslut i enlighet med Utskottets förslag. Vid sådant förhållande vill det synas, att den mycket lätt förklarliga ömheten eller faderskärleken hos talaren bör här vid lag vika för en viss nödvändighet.

Jag förenar mig således med dem, som yrka återremiss.

Chefen för Kongl. Finansdepartementet Herr Statsrådet Themptander: Mot det af Grefve Mörner och Herr Sjöberg på formella skäl framställda yrkande om återremiss har jag naturligtvis ingenting att erinra.

Jag begärde ordet för att bemöta den farhåga, som en föregående talare yttrade i det afseendet, att försäkringsbrefs företeende hos dispachör skulle medföra särskild stämpel. Detta har icke varit åsyftadt och icke heller kan jag finna att föreslagna stadgandet skall kunna föranleda dylik påföljd. Man kan icke säga att dispachören är en sådan offentlig myndighet, hos hvilken handlingar skola företes för vinnande af betalning eller inteckning. Endast hos exekutiva myndigheter eller domstolar kan en så beskaffad åtgärd påkallas. Dispachören har blott att uträkna och bestämma det ersättningsbelopp, som i de särskilda fallen bör utgå, och han har således en helt annan uppgift än som tillkommer de myndigheter, hvilka här afses. Det var denna upplysning, jag velat meddela.

Hvad åter Herr Melins erinran beträffar, så förstod jag icke riktigt hvad han menade, men vill endast påpeka, att den här föreslagna bestämmelsen, mot hvilken anmärkningen rigtades, är i hufvudsak densamma, som redan finnes i gällande stämpellag.

Herr Olof Jonsson: Om man också antager, att någon otydlighet förekommer i Utskottets hemställan beträffande rubriken skuldebref, så bör man väl ändock åtminstone göra sig reda för hvart det skulle leda, om man här beslutade en återremiss. Vi behandla nu punkten angående förpantningsbref, och den rubriken torde väl kunna kvarstå

Angående
stämpel-
avgiften.
(Forts.)

för sig sjelf, oberoende af hvad som förekommer under rubriken skuldebref. Och om äfven till följd af uppställningen af förslaget i denna del senare momentet af den punkten skulle komma att varda förbigånget, emedan äfven detsamma kunde anses vara af Utskottet förklaradt för hvilande, vore dermed i sjelfva verket ingen skada skedd.

Utskottet skall ju i allt fall afgifva förslag om fyllande af de luckor, som finnas i stämpelförfattningen. Hela affären blir då den, att Utskottet inkommer med hemställau, att sådana skuldebref, som senare momentet afser, skola behandlas lika med förpantningsbref. Då alltså en återremiss i min tanke icke skulle tjena till någonting, så hemställer jag att Kammaren ville nu direkt fatta beslut; anhållande jag för egen del om bifall till Utskottets förslag.

Herr Melin: Tacksam för de meddelanden, som lemnats af Herr Statsrådet och Chefen för Finansdepartementet, vill jag endast erinra, att min anmärkning grundade sig på en uppgift af Herr Boström, som nyss förklarade att förpantningsbref skall stämpelbeläggas äfven när det företes i och för sådant ändamål, som jag antydt. Jag kände icke denna praxis och jag tillade särskildt, att åtminstone i Göteborg den hitills ej varit gällande.

Herr Herslow: På samma gång, som jag instämmer i yrkandet om återremiss af denna punkt, vill jag begagna tillfället att till Utskottets synnerliga uppmärksamhet rekommendera det ämne, som Herr Melin bragt på tal. Det gäller nemligen en för en stor industrigren rätt viktig beskattningsfråga, i hvilken hitintills två alldeles motsatta lagskipningsåsigter gjort sig på olika ställen gällande. Mekaniska verkstäder i Göteborg och mekaniska verkstäder i Malmö hafva i och för sitt skeppsbyggeri ålagts mycket olika afgifter till staten enligt detta moment i stämpelförordningen, ja så olika, att man i Malmö måste erlägga en orimligt hög stämpellösen, under det man, efter hvad jag tror, i Göteborg alldeles gått fri från denna skattepost, der det gått inteckning enligt § 3 sjölagen. Såsom Kammaren torde veta, är det ganska vanligt att, när ett fartyg bygges, inteckning till förmån för beställaren och till säkerhet för de förskott, denne lemnat, blir under byggnadstiden beviljad i fartyget, sådant detsamma står på bädden.

Magistraten, som har att verkställa denna inteckning, kan nu antingen betrakta den likställd med fastighetsinteckning, och således påföra den stämpel efter 25 öre per 100 kronor, eller ock, efter som detta slags inteckning beviljas af magistrat och ej af rådhusrätt, betrakta den som en särskild art af inteckning, om hvilken stämpelpappersförordningen ingenting känner och som därför går fri från dess kraf. Den förra tolkningen har vunnit burskap i Malmö, den senare i Göteborg och på flere andra ställen. Då Herr Melin klagat öfver att denna nya, generella rubrik "*Förpantningsbref*" påför Göteborgs mekaniska verkstad en ny skatt, så måste jag klaga öfver, att den för mekaniska verkstaden i Malmö fastläser en gammal orimlig sådan. Ty orimlig är den. Jag vet mycket väl att Kongl. Maj:ts dom gifvit magistraten i Malmö rätt i sin tolkning, och att denna således öfver-

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

ensstämmar med gällande lags ordalydelse. Men med lagens mening, med billighet och rätt finner jag det ej öfverensstämmande, att en förpantningshandling, afsedd att gälla en eller annan månad, skall åsättas samma bevillning, som en inteckning, afsedd att gälla år och tiotal af år. Och det gäller i regeln inga små summor. Kockumska verkstaden i Malmö hade nyligen på stapel ett fartyg, hvars värde ansenligt öfversteg en million; för de femtedelar af priset, hvilka under byggnadstiden lemnades i förskott, och som följde efter hvarandra med 1 à 2 månaders mellanskof, hade verkstaden sålunda att, då de intecknades, hvarje gång erlægga en stämpelafgift af öfver 500 kronor, således mer än 2,000 kronor för ett enda fartyg och för en inteckning, som blott hade några månaders löpetid. För en verkstad, som årligen har fartygsbyggnader för 2 à 3 millioner, blir denna stämpelafgift en mycket dryg och mycket oberäknad näringskatt.

Det är mot denna oformlighet och denna obillighet jag hoppas hjälp af Utskottet, utrustadt som det är med befogenhet att sjelf föreslå sådana ändringar i bevillningen, som det finner nödiga och rättvisa. Det är i detta syfte jag begärde ordet, således för att göra en hemställan till Utskottet, att detsamma ville taga i betraktande, huruvida icke sådana förpantningsbref, som till säkerhet för af beställaren lemnadt förskott pantförskrifva under byggnad varande fartyg, antingen borde göras fria från stämpelafgift eller åtminstone endast påföras en i högsta grad modifierad afgift. För öfrigt instämmer jag i yrkandet om återremiss.

Härmed var öfverläggningen slutad. Kammaren beslöt återförvisa förslaget till Utskottet.

För rubriken "*Försäkringsbref*" var följande lydelse föreslagen: "*Försäkringsbref* eller annan handling, hvarigenom försäkring meddelas; lika med *Förpantningsbref*."

Af utländsk försäkringsgifvare eller hans agent meddeladt qvittens å premie, ehvad det tecknas å försäkringshandling eller särskildt utfärdas, skall, innan det här i riket utlemnas, förses med stämpel till nedannämnda belopp;

vid försäkring af egendom: 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien; och

vid försäkring af lif: 30 öre för hvarje fulla 100 kronor af premien;

dock icke i något fall under 50 öre."

Herr Markstedt yttrade: Af den diskussion, som här blifvit förd angående föregående punkt, har jag icke kunnat få klart för mig huruvida ett försäkringsbref, som förevisas för dispachören, skall vara kartebelagdt eller icke. Jag yrkar därför återremiss äfven af denna punkt.

Herr Sjöberg: Äfven jag anhåller om återremiss, men detta till följd af Kammarens nyss fattade beslut i fråga om förpantnings-

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

bref. Den nu ifrågavarande rubriken börjar nemligen så: "*Försäkringsbref eller annan handling, hvarigenom försäkring meddelas; lika med Förpantningsbref*", och häraf synes gifvet följa, att hela denna rubrik ned till rubriken "*Förvärf*" bör till Utskottet återremitteras.

Vidare anfördes icke. Förslaget återremitterades till Utskottet.

Beträffande den dernäst följande rubriken "*Förvärf af fast egendom i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten, fångeshandling derå*", hvilken handling Utskottet, likasom Kongl. Maj:t, ansett böra förses med enahanda stämpel som afhandling om "*Köp af fast egendom*", yttrade

Herr Sjöberg: Herr Talman! Jag är försatt i den ledsamma nödvändigheten att äfven i afseende på denna punkt yrka återremiss. Rubriken: *stämpel å förvärf af fast egendom* hänvisar nemligen till rubriken: "*afhandling om köp af fast egendom*", men vänder jag bladet och kastar en blick å sidan 47, finner jag, att Utskottet föreslagit, att frågan om stämpel å dessa senare handlingar skall blifva hvilande. På denna grund torde äfven den nu föredragna rubriken böra återförvisas.

Med bifall till denna framställning, beslöt Kammaren till Utskottet återförvisa ifrågavarande förslag.

Derpå förekom en så lydande rubrik:
"*Hyreskontrakt; se Nyttjanderätt*".

Herr Sjöberg anförde: Äfven vid denna rubrik, Herr Talman, förekommer en hänvisning till en annan rubrik: *Nyttjanderätt*, hvilken, enligt hvad man finner å sidan 47, Utskottet ansett böra blifva hvilande, och på grund af Kammarens redan fattade beslut torde denna punkt böra för ordningens skulle återremitteras.

Herr E. G. Boström: Ja, det skulle då vara "för ordningens skull", men annars gäller här endast frågan, om Kammaren vill att hyreskontrakt skall behandlas lika med afhandlingar om nyttjanderätt till fast egendom. Vill Kammaren detta, kan den godkänna hänvisningen och sedan bestämman, hvilken afgift skall fastställas. Men, som sagdt är, nu gäller frågan endast, om dessa båda slag af handlingar skola stämpelbeläggas till lika belopp.

Herr Sjöberg: Nej, Herr Talman, den förklaringen kan jag omöjligen finna tillfredsställande. Det måtte väl nemligen väsentligen bero på den utredning, Utskottet åstadkommer i afseende å stämpeln å afhandlingar om nyttjanderätt, om hänvisning till denna rubrik bör godkännas, och, innan man hänvisar till en annan rubrik, bör väl

densamma vara fastställd. Fastän jag icke tillhör Bevillnings-Utskottet, tillåter jag mig säga, att, då jag icke förstår Utskottets förfaringssätt i detta hänseende, jag måste vidblifva mitt yrkande om återremiss.

*Angående
stämpel-
avgiften.
(Forts.)*

Herr Olof Jonsson: Jag skall anhålla att få göra den näst-föregående talaren uppmärksam på, att Kammaren redan fattat ett, som honom syntes, dumt beslut i en likartad fråga, då nemligen Kam-maren godkänt rubriken arrendekontrakt, vid hvilken jemväl hänvisas till rubriken nyttjanderätt. Jag förstår för min del icke vigten af Herr Sjöbergs anmärkningar. Vill Kammaren återremitera rubriken, har jag dock ingenting deremot, då hela frågan synes mig vara en bagatell.

Sedan öfverläggningen förklarats slutad, blef förevarande rubrik återremitterad till Utskottet.

Rörande vidare Utskottets hemställen angående "*Jordafsöndring, afhandling derom*" yttrade

Herr Sjöberg: Äfven denna rubrik, Herr Talman, torde i öf-verensstämmelse med Kammarens föregående beslut böra återremitte-ras till Utskottet.

Förslaget återremitterades.

Under rubriken "*Köp af lösören, hvilka i säljarens vård kvar-blifva*", hade Utskottet föreslagit, att afhandlingen om sådant köp skulle, då den för intagande i vederbörande myndighets protokoll företeddes, vara försedd med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman.

Efter uppläsning häraf yttrade

Herr Hammarberg: Då denna punkt, så vidt jag kan förstå, står i sammanhang med den nästa om köp af fartyg, om hvilken jag tänkt anhålla att få yttra mig, anhåller jag hos Herr Talmannen, att dessa båda punkter måtte få på samma gång föredragas.

Med anledning af denna framställning föredrogs nu jemväl det förslag, som innefattades under den nästföljande rubriken och var så lydande:

"Köp af fartyg, hvars drägtighet öfverstiger 40 ton: afhandling derom skall vid utgifvandet förses med stämpel af 60 öre för hvarje fulla 100 kronor af köpesumman eller, der denna icke är till bestämdt belopp angifven, af 15 öre för hvarje ton af fartygets drägtighet."

Derpå erhöi Herr Hammarberg åter ordet och anförde: Med afseende å den senare, nu upplästa punkten skall jag be att få med-dela hvad som handelsföreningen i Göteborg anmodat sina riksdags-

*Angående
stämpel-
avgiften.
(Forts.)*

män att frambålla angående olägenheterna af den beskattning som här är föreslagen. Af en förening, som finnes i Göteborg, den merkantila föreningen, har nemligen till fullmäktige i handelsföreningen gjorts en framställning, innefattande åtskilliga erinringar i ofvannämnda afseende jemte anhållan, att fullmäktige måtte aflåta en skrifvelse till riksdagsmännen för Göteborgs stad med begäran, att de måtte bringa dessa erinringar till Riksdagens kändedom; och hafva fullmäktige, som i dessa erinringar instämde, tillstält oss berörda skrift, hvarur jag ber att få uppläsa följande: "I sammanhang härmed tilllåta vi oss slutligen anmärka att en bestämmelse, som visserligen icke är ny utan oförändrad kvarstår från äldre stämpelförfattningar, numera saknar all befogenhet, om den ock möjligen haft fog för sig, då den först infördes, den bestämmelsen nemligen, att köpeafhandling om fartyg, hvars drägtighet öfverstiger 40 ton, skall beläggas med lika hög stämpel, som nu gäller för fastighet, eller sex per mille. Denna bestämmelse kunde möjligen vara berättigad vid en tidpunkt, då fartygsrörelsen var mera privilegierad och, hvad segelfartygsrörelsen beträffar, mycket mer inbringande, än hvad nu är fallet, men under innevarande tryckta förhållanden synes den föga befogad, helst från rationel synpunkt intet skäl förefinnes, hvarför köp af fartyg skulle belastas med särskild stämpelavgift, då köp af hvarje annan lösegendom under vanliga förhållanden är från stämpelavgift frikalladt. Atminstone synes det oss, att denna avgift borde betydligt nedsättas." Då jag nu begärde att denna punkt skulle tagas i sammanhang med den föregående punkten, var det just med afseende på hvad här omnämnas, eller att köp af lösegendom förut skulle vara befriadt från stämpel. Huruvida detta påstående är riktigt, derom är jag icke i tillfälle att yttra mig. Men hvad jag yrkar, det är att denna stämpelavgift för fartyg måtte betydligt nedsättas, och i detta syfte anhåller jag, att Kammaren måtte till Utskottet återremittera dessa båda punkter tillsammans.

Herr Melin: Jag skall be att i alla delar få instämma med Herr Hammarberg. Men då jag hoppas att frågan kommer att återremitteras till Utskottet, vill jag särskildt påpeka ett annat skäl, hvarför jag anser den här föreslagna avgiften böra nedsättas, nemligen därför att fartygsvärdet, sedan denna författning skrefs, blifvit ett helt annat än hvad det då var. Nu byggas många ångbåtar med 6 à 7 gånger så högt värde som segelfartygens värde, när inga ångbåtar funnos. Det är således skäl att betydligt nedsätta denna avgift.

Herr Hedlund: Jag vill blott upplysa om, att Bevillnings-Utskottet icke ansett sig böra föreslå nedsättning i någon af nu förefintliga skatter. Vi stå inför förhållanden, som på många områden kräfva skatteförhöjningar, och då har Utskottet icke trott — äfven om goda skäl från åtskilliga köpmansföreningar i motsatt afseende blifvit framställda — att några skattnedsättningar borde ega rum, särskildt der ingen motion i sådant syfte blifvit väckt. Detta är anledningen, hvarför Utskottet icke ansett sig böra föreslå någon slik för-

ändring i afseende på denna titel lika litet som i afseende på åtskilliga andra.

För öfrigt är med fartyg ett egendomligt förhållande, som ej bör lemnas obeaktadt. Här är yttradt, att ett fartyg skulle betraktas i likhet med annan lös egendom, och detta må nu vara sant. Men under det den fastaste egendom, nemligen en grufva, räknas till lös egendom, så har enligt häfdvunnen uppfattning ett fartyg i viss mån egenskapen af att vara en fastighet, och det är sålunda ålagdt att betala lastpenningar, motsvarande grundskatterna på jorden. Förklaringen ligger deri, att hvad ett hemman var för bonden, det var fartyget för skepparen: hans hus, hans verksamhetsfält, det, hvarmed han förtjenade sitt bröd. Det är således genom omständigheternas makt, som lagstiftningen angående beskattningen af fartyg i viss mån fått en karakter, som motsvarar beskattningen för fast egendom. Det må nu vara en oegentlighet, men jag tror att på så sätt kunna förklaras åtskilliga delar af lagstiftningen på detta beskattningsområde.

Utskottet har, som sagdt, då ingen motion föreligger, icke ansett sig böra föreslå någon nedsättning i hvad Kongl. Maj:t på grund af gamla förhållanden föreslagit.

Öfverläggningen förklarades slutad, hvarefter Kammaren till Utskottet återförvisade de under ifrågavarande båda rubriker föreslagna bestämmelser.

Närmast derefter hade Utskottet föreslagit följande stadgande:

“Sökes på grund af köpeafhandling, hvarom här ofvan förmäles, hos offentlig myndighet in-teckning eller betalning för ogulden köpe-skillning, skall köpeafhandlingen vara försedd med särskild stämpel lika med *Förpantningsbref*.”

I afseende på detta stadgande yttrade

Herr Sjöberg: Herr Talman! Äfven detta moment torde böra återremitteras, enär rubriken *Förpantningsbref* i sin helhet blifvit återremitterad.

Kammaren återförvisade förslaget till Utskottet.

Beträffande Utskottets hemställan under rubriken “*Lifränta*“, som derefter föredrogs, yttrade

Herr Sjöberg: Herr Talman! Lärer ty värr äfven vara af beskaffenhet att böra i sin helhet återremitteras, emedan i denna punkt också hänvisas till *Förpantningsbref*.

Utskottets hemställan återremitterades.

I fråga om rubriken “*Lösöreköp*“ anförde

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

Herr Sjöberg: Herr Talman! Torde böra gå samma väg och återförvisas till Utskottet.

Med bifall till detta yrkande, beslöts återremiss.

Det förslag, Utskottet framlagt under rubriken "*Morgongåfvobref*", godkändes.

Efter uppläsning af rubriken "*Premieqvittens*; se Försäkringsbref" yttrade

Herr Sjöberg: Herr Talman! Jag anhåller, att äfven denna punkt måtte återremitteras, emedan den står i samband med rubriken *Försäkringsbref*.

Ifrågavarande rubrik blef återförvisad till Utskottet.

Angående "*Räkning*, godkänd", hade Utskottet ansett samma bestämmelser böra gälla som för "*Förpantningsbref*".

Herr Sjöberg anförde: Herr Talman! Äfven denna punkt torde böra återremitteras på de grunder, som gjort sig gällande vid de redan fattade besluten i enahanda syftning.

Utskottets förslag återremitterades.

Hvad Utskottet hemställt beträffande "*Servitutsaftal*, afhandling derom", godkändes.

Härpå föredrogs rubriken "*Testamente om fast egendom*", hvarunder Utskottet tillstyrkt, att för sådan handling skulle gälla enahanda bestämmelser som för afhandling om "*Köp af fast egendom*".

Herr Sjöberg begärde ordet och yttrade: Denna punkt torde också, Herr Talman, böra återförvisas på enahanda grund, som nu åtskilliga gånger blifvit angifven, eller den, att Utskottet sjelft förklarar rubriken *Köp af fast egendom* vara hvilande.

Herr E. G. Boström: Det är visserligen konsekvent att på detta sätt återremittera hvarje punkt. Men jag hemställer dock till den ärade förslagsställaren, huruvida det kan vara lämpligt att återförvisa äfven denna rubrik. Kan det verkligen anses vara någon skilnad, om jag förvärfvar en egendom genom testamente eller genom köp? Jag tror att man måste erkänna, att någon sådan skilnad, hvarigenom olika stämpelbeläggning betingas, ej här förefinnes.

Herr Sjöberg: Herr Talman! Jag finner tvärt om en ganska väsendtlig skilnad råda emellan "*testamente om fast egendom*" och "*köp af fast egendom*". Jag skall dock icke närmare utlåta mig öfver

de skiljaktigheter, som förefinnas i fråga om de olika förvärfstitlarne, utan inskränker mig helt enkelt till att på den grund, jag redan an-
fört, fortfarande yrka återremiss.

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

Kammaren beslöt återförvisa förslaget till Utskottet.

Rubrikerna "Undantagskontrakt" och "Äktenskapsförord" godkändes.

I § 10 hade Utskottet föreslagit följande stadgande, som icke förekom uti det af Kongl. Maj:t framlagda förordningsförslag angående stämpelafgiften:

"Till köpe- och bytesbref, på grund hvaraf lagfart sökes, bestå kontrahenterna hälften hvardera till stämpeln, om ej annorlunda derom slutadt är.

Då lagfart sökes å fång, som skett i enlighet med gällande författningar om jords eller lägenhets afstående för allmänt behof eller om afledning af vatten, skall dock stämpeln af lagfartssökanden ensam gäldas."

Efter uppläsning häraf anförde

Herr Lundberg: Jag anhåller att få tillkännagifva, att jag för min del anser, att hvad till ändring af Kongl. Maj:ts proposition uti ifrågavarande hänseende af Utskottet föreslagits icke bör bifallas. Så vidt min erfarenhet sträcker sig, är det regel att man vid fastighetsköp antager, att köparen ensam vidkännes kostnaden för stämpelpapper; och om så i allmänhet är förhållandet, kan det väl icke vara lämpligt, att stämpelpappersförordningen innehåller en häremot stridande föreskrift; hvarför jag tror, att det stadgande, som Utskottet upptagit i förevarande § angående betalandet af stämpelpapper till köpe- och bytesbref, bör ur författningsförslaget utgå. Särskildt är det förhållandet, att när fast egendom blifver såld utmättningsvis, köparen alltid ensam måste betala stämpelbeloppet. Det uti tillagda 10 § af Utskottet föreslagna stadgande torde ock kunna anses komma i strid med den till pröfning hvilande bestämmelsen, att, om "utan förändring i stadgade villkor köpeafhandling inom den för lagfart föreskrifna tid öfverlåtes och inom samma tid för lagfart företes, eger stämpelbeläggning rum allenast för sista fänget". I detta fall skulle ju oaktadt stadgandet i nu föredragna § egentliga säljaren blifva helt och hållet befriad från deltagande i stämpelafgift. Min öfvertygelse är, att ifrågavarande stadgande innefattar en oriktig grundsats, och i stället för att hindra, just kan komma att föranleda tvist. Fastän köparen och säljaren vid köpets afslutande varit ense derom, att köparen ensam borde betala stämpel, kan, om sådant icke intagits i köpeafhandlingen, köparen sedermera på grund af detta stadgande väcka påstående, att säljaren skall betala hälften af stämpelbeloppet. Med stöd af hvad jag anfört anhåller jag, att Kongl. Maj:ts proposition måtte

Angående
stämpel-
afgiften.
(Forts.)

i förevarande fall blifva gällande, och att följaktligen denna § måtte från författningsförslaget uteslutas.

Herr E. G. Boström: Med anledning af den föregående talarrens yrkande, ber jag att få erinra derom, att denna paragraf icke finnes i det Kongl. förslaget, men deremot finnes ett liknande stadgande i nu gällande författning. Det heter i Utskottets förslag till lydelse af denna nya paragraf: "Till köpe- och bytesbref, på grund hvaraf lagfart sökes, bestå kontrahenterna hälften hvardera till stämpeln, om ej annorlunda derom slutadt är." Kongl. Maj:t har ansett sådant stadgande öfverflödigt af det skäl, att i allmänhet vid hvarje köp öfverenskoms, hvem som skulle erlagga stämpelafgiften, och då enskild öfverenskommelse bryter lag, blefve de tillfällen, der en dylik föreskrift komme att tillämpas, så sällsynta, att den i författningen kunde undvaras. Utskottet har deremot på skäl, som återfinnas på sidan 12 i dess betänkande, ansett, att man i de fall, då öfverenskommelse *icke* blifvit träffad, bör för undvikande af tvister hafva ett bestämdt stadgande att gå efter. Jag tror att Utskottet anført goda skäl för denna åsigt och anhåller därför om bifall till dess förslag.

Öfverläggningen var slutad. Efter det propositioner gifvits enligt de yrkanden som förekommit, blef Utskottets förslag godkändt.

Sedan dernäst § 13 blifvit uppläst och gillad, yttrade

Herr E. G. Boström: Jag hemställer, huruvida det icke kan vara tillräckligt att endast uppläsa paragrafernas nummer och icke deras lydelse i författningen, åtminstone i de fall, då någon olikhet icke förefinnes mellan hvad Kongl. Maj:t och Utskottet föreslagit. Det är blott i en enda af de följande paragraferna, som Utskottet föreslagit någon ändring.

Kammaren biföll denna framställning; hvarefter föredragningen af det föreliggande förordningsförslagets återstående delar försiggick på det sätt Herr Boström föreslagit.

§§ 14—19 äfvensom *öfverskriften* till förordningsförslagets *Art. II* godkändes.

Utskottets framställningar under *Art. III, IV, V och VI* blefvo jemväl godkända.

Derefter föredrogs och godkändes *Förordningsförslagets öfverskrift*; hvarpå Utskottets hemställan i *2:dra punkten* af betänkandet förklarades vara besvarad genom Kammarrens rörande det nu genomgångna förordningsförslaget fattade beslut.

3 punkten.

Lades till handlingarne.

4 punkten.

Bifölls.

Kammarens ledamöter åtskildes kl. $\frac{1}{2}$ 4 e. m.

In fidem

H. A. Kolmodin.